

23.2.2024

***

AJÁNLÁSTERVEZET

a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a szociális biztonság, továbbá az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló tervezetről
(10788/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP))

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Előadó: Sirpa Pietikäinen

Az eljárások jelölései

- * Konzultációs eljárás
- *** Egyetértési eljárás
- ***I Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
- ***II Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
- ***III Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogi aktus tervezetében javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE	5
INDOKOLÁS	6
MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL, ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT	9

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

a személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a foglalkoztatás és a munkavégzés terén a személyek közötti, vallásra vagy meggyőződésre, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód, a szociális biztonság, továbbá az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása terén a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód tekintetében az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó előírásokról, valamint a 2000/43/EK és a 2004/113/EK irányelv módosításáról szóló tanácsi irányelvre irányuló tervezetről (10788/1/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP))

(Különleges jogalkotási eljárás – egyetértés)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a tanácsi irányelv tervezetére (10788/1/2023),
  - tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkének (1) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-0031/2024),
  - tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére,
  - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság ajánlására (A9-0000/2024),
1. egyetért a tanácsi irányelv tervezetével;
  2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

INDOKOLÁS

Az egyenlőséggel foglalkozó nemzeti szervek olyan állami szervezetek, amelyek az Európai Unió minden tagállamában előmozdítják az egyenlő bánásmódot azáltal, hogy független segítséget nyújtanak a megkülönböztetés áldozatainak, eljárnak és/vagy képviselik az áldozatokat a bíróságon, független felméréseket és vizsgálatokat végeznek, független jelentéseket tesznek közzé, adatokat gyűjtenek, növelik a tudatosságot, és ajánlásokat tesznek a megkülönböztetéssel kapcsolatos ügyekben. Jogilag kötelesek ezt megtenni az EUMSZ 19. cikkében meghatározottakon alapuló bármilyen megkülönböztetés esetén, beleértve a nemet, a faji és etnikai hovatartozást, az életkort, a szexuális irányultságot, a vallást vagy meggyőződést és a fogyatékoságot. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekkel szemben ez a többszörös és interszekcionális megkülönböztetés esetén is követelmény. A társadalom fejlődésének tükrözése és az Európai Bíróság ítélkezési gyakorlatával való összhang érdekében a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód hatálya nem korlátozódhat az olyan megkülönböztetésre, amely azon a tényen alapul, hogy az adott személy az egyik vagy a másik nemhez tartozik. Ezért figyelembe kell venni az interszekcionális és a többszörös megkülönböztetést.

Az egyenlőséggel foglalkozó szervek az EU megkülönböztetésellenes munkájának központi szereplői, és meg kell erősíteni és támogatni kell a megkülönböztetés áldozatainak megsegítésére és a megkülönböztetésmentesség unióbéli előmozdítására irányuló képességeiket. Az Európai Unió értékei, köztük az egyenlőség, csak akkor válhatnak valósággá, ha azokat megfelelően ültetik át a gyakorlatba. Ezért fontos ez az irányelv – nemcsak elméletben, hanem a gyakorlatban is hozzájárul a Szerződés célkitűzéseinek megvalósításához.

Sajátos szerepük miatt az egyenlőséggel foglalkozó szervek munkahelyekkel kapcsolatos ügyekben is részt vesznek. Ilyen helyzetben az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek mindig tiszteletben kell tartaniuk a szociális partnerek autonómiáját, kompetenciáit és előjogait, valamint az összes érintett kormányzati szerv – többek között a munkaügyi felügyelőségek, a nemzeti bíróságok és/vagy a törvényszékek – elismert kompetenciáit, a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlatokkal összhangban.

Egyenlőséggel foglalkozó szervezetet először a faji egyenlőségről szóló (2000/43/EK) irányelv hozott létre. Ezt követően három olyan, egyenlőséggel foglalkozó irányelvet fogadtak el, amelyek – a saját területükön – ugyanazzal a feladattal bízták meg az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteket: a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében történő végrehajtásáról szóló (2004/113/EK) irányelvet, a férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás területén történő megvalósításáról szóló (2006/54/EK) irányelvet és az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló (2010/41/EU) irányelvet.

2018-ban a Bizottság pozitív ajánlást adott ki az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó kötelező normákról, amely olyan intézkedéseket javasolt a tagállamok számára, amelyek javítják saját egyenlőséggel foglalkozó szerveik függetlenségét és hatékonyságát, különösen az annak biztosítására irányuló kapacitásuk tekintetében, hogy a megkülönböztetést elszenvedő személyek és csoportok teljes mértékben élhessenek jogaikkal.

Ezen erőfeszítések ellenére azonban a meglévő jogszabályok és a 2018. évi ajánlás nem biztosítottak elegendő erőforrást és eszközt, és nem valósítottak meg ideális működési környezetet az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára. A legtöbb probléma, amellyel a 2018-as ajánlás foglalkozott, továbbra sem oldódott meg. Ezenkívül az egyenlőséggel foglalkozó szervek hatékony működésének feltételei jelentősen eltérnek az egyes tagállamokban. Ennek eredményeként a megkülönböztetéssel szembeni védelem szintje Európa-szerte eltérő, aszimmetrikus és ellentmondásos a polgárok számára. A védelmi előírások így nem általános érvényűek. Ezt mihamarabb korrigálni kell, emellett a különböző tagállamokban élő csoportok védelmi szintjei közötti különbségeket átláthatóbbá is kell tenni.

E cél eléréséhez az egyenlőséggel foglalkozó szervekre vonatkozó szigorú minimumszabályokra van szükség. A demokratikus államokban az egyenlőséggel foglalkozó szervek akkor működhetnek megfelelően, ha függetlenek. Az ilyen szervezeteknek és személyzetüknek minden külső beavatkozástól mentesnek kell lenniük, és ezt minden lehetséges biztosíték útján garantálni kell. Tevékenységük során ténylegesen függetlennek kell lenniük. Ehhez megfelelő finanszírozást kell biztosítani, amely megfelel az egyenlőséggel foglalkozó szerv által ellátott feladatok mennyiségének és jellegének, ami azonban nem túl gyakran teljesül. Az egyenlőséggel foglalkozó szervezeteknek soha nem lenne szabad ugyanazzal a sajnálatos helyzettel szembesülniük, amellyel például a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete (EIGE) és számos más ügynökség küzd, nevezetesen a személyzet és a források elégtelenségével és az egyre növekvő munkaterheléssel és kutatási igényekkel.

Egy hatékony egyenlőséggel foglalkozó szerv perképviselési hatáskörökkel rendelkezik. Azonban jelenleg néhány uniós tagállamban nem jogosultak bíróság előtt eljárni. Az egyenlőséggel foglalkozó szervek számára biztosítani kell a jogot arra, hogy félként járjanak el az eljárásokban, észrevételeket nyújtsanak be a bírósághoz, hogy egy vagy több áldozat nevében vagy érdekében eljárást kezdeményezzenek vagy abban részt vegyenek.

Azonban nem minden ügy kerül bíróság elé, és ez nem is indokolt. A viták gyors, megfizethető, peren kívüli rendezése érdekében a tagállamoknak arra is lehetőséget kell biztosítaniuk a felek számára, hogy vitáikat alternatív vitarendezés útján, például békéltetési és mediációs eljárás keretében rendezzék, amelyet vezethet maga az egyenlőséggel foglalkozó szerv vagy más, erre a célra létrehozott, kormányzathoz nem kapcsolódó szervezet.

A nyomon követés kulcsfontosságú annak biztosítása érdekében, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek valóban élvezhessék az ebben a jogszabályban rájuk ruházott jogokat. A Bizottságnak végrehajtási jogi aktus révén össze kell állítania a nyomon követéssel kapcsolatos közös mutatók jegyzékét. E munka során a Bizottságnak szorosan együtt kell működnie más érintett intézményekkel. A Bizottságnak továbbá rendszeresen értékelnie kell a hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos helyzetet az egyes tagállamokban.

Mint minden szakpolitikai területen, az együttműködés kulcsfontosságú. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az egyenlőséggel foglalkozó szervek megfelelő mechanizmusokkal rendelkezzenek ahhoz, hogy együttműködjenek az ugyanazon tagállam további egyenlőséggel foglalkozó szerveivel, valamint az érintett állami és magánszervezetekkel – beleértve a civil társadalmi szervezeteket – nemzeti, regionális, helyi szinten, más tagállamokban, valamint uniós és nemzetközi szinten. A helyi önkormányzatok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a megkülönböztetés nemzeti szinten történő észlelése esetén kapcsolatba lépjenek

az egyenlőséggel foglalkozó szervezetekkel, és ezeknek a szervezeteknek is jogot kell biztosítani arra, hogy együttműködjenek az EIGE-vel, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével (FRA) és az egyenlőség előmozdításával foglalkozó nemzeti szervezet európai hálózatával (EQUINET), valamint a szociális partnerekkel és a munkaügyi felügyelőségekkel.

Kontinensünk polgárai túl gyakran tapasztalják alapvető emberi jogaik semmibe vételét. E jogalkotási javaslat és a benne meghatározott minimumszabályok segítségével az emberek valamennyi tagállamban fokozottabb védelemben részesülnek a megkülönböztetéssel szemben. Ugyanakkor a tagállamok alkalmazhatnak vagy bevezethetnek olyan törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseket, amelyek kedvezőbbek, mint az ezen irányelvben meghatározott minimumszabályok. Nincs idő várni – ennek a jogszabálynak a sikere kulcsfontosságú alapvető uniós értékeink megőrzéséhez.

**MELLÉKLET: AZON SZERVEZETEK VAGY SZEMÉLYEK, AMELYEKTŐL,
ILLETVE AKIKTŐL AZ ELŐADÓ ÉSZREVÉTELEKET KAPOTT**

Az eljárási szabályzat I. melléklete 8. cikkének megfelelően az előadó kijelenti, hogy az alábbi szervezetektől vagy személyektől kapott észrevételeket a jelentéstervezet elkészítése során:

Szervezet és/vagy személy
Független Szakszervezetek Európai Szövetsége
Európai Fogyatékosügyi Fórum
Az egyenlőség előmozdításával foglalkozó szervek európai hálózata
Az egyenlőségért felelős finn ombudsman

A fenti felsorolás az előadó kizárólagos felelősségi körében készült.